

FİLİSTİN HARBİNİN TARİHÇESİ

ÖMER RIZA DOĞRUL

SELAMET MECMUASI

Sayı: 8-76 / 2.3.1949

Filistin harbi on üç ay devam ettikten sonra, artık nihayet bulmuştur. Bu mücadelenin kopmasına sebep, Filistin'in taksimine teşebbüs edilmesi idi. Araplar, bu taksim planını suya düşürmek için ellerinden geleni yapmışlar, fakat bu hususta muvaffakiyetsizliğe uğramışlardır.

Taksim planı, 1947 yılının Kasım ayında tavsiye olunmuş, fakat Arap Birliği bu planı reddetmiş ve Filistin Araplarının da taksim planına karşı gelmelerini sağlamak istemişti. Filistin'in Arap bölgesindeki halktan başka Yahudi bölgesindeki 400.000 Arab'ın, Siyonizm'i allak bullak etmesi umuluyordu. Nitekim Filistin Arapları ayaklanmışlar, bir kaç muvaffakiyetli akın yapmışlar, Fevki Kavukçunun kurduğu "**kurtuluş ordusu**" da faaliyete geçmiş, Araplar bu nizensız ve bu silâhsız kuvvetlerin büyük işler başarmaya muvaffak olacağını sanmışlardı.

Arapları aldatan amil Yahudilerin hazırlıklarına vakıf olmamaları ve Yahudilerin askerî kuvvetine değer vermemeleri idi. Hâlbuki Yahudiler hem iyi hazırlanmış, hem iyi silahlanmış bulunuyorlardı. Onun için Arap çetelerine kolaylıkla mukabele etmişler, Yafa, Taberiyye ve Deyr Yasin'de yaptıkları katliamlarla Arap halkının gözlerini yıldırılmışlar ve durum Arapların akın akın hicret etmelerine sebep olmuştu. Yahudilerin tedhiş siyasetinden kurtulmak isteyen Araplar yerlerini ve yurtlarını bırakarak kaçıyor ve bütün Arap âlemi, Filistin Araplarının kendi başlarına kendilerini kurtaramayacaklarını anlıyordu. Bu sırada İngiliz mandası devam ediyor ve Arap Devletleri ne yapacaklarını kararlaştırmakla meşgul oluyorlardı. Verdikleri karar, İngiliz mandasının son bulması üzerine müdahale etmek ve Filistin'i kurtarmaya yardım etmektir.

Bu düşünce ile hareket eden Arap devletleri geçen senenin 15 Mayıs günü askerî faaliyete geçmişler ve meseleyi silah kuvveti ile halletmek istemişlerdi. Arap orduları içinde bilhassa Kral Abdullah'ın ordusu, eski Kudüs'ü zapt etmiş, Lid hava meydanını ele geçirmiş, Ramley'e giden merkez yolu tıkamış, Tel-Aviv ile Kudüs arasındaki münakaleyi kesmiş ve yeni Kudüs'ü sararak buraya karşı da hakim bir vaziyet almıştı. Nerede ise burası da düşmek üzereydi. Diğer taraftan Mısır ordusu Tel-Aviv'den yirmi mil mesafede olan Mecdel mevkiine kadar ilerlemiş Mecdel'den başlayarak Bir Seb'e kadar uzanan mevkiileri ele geçirmiş ve Beytullahim'de Kral Abdullah'ın Ordusuyla birleşmişti. Irak ordusu yukarı Ürdün sahasında ilerlemişti. Bu muvaffakiyetli hareketin devamı sırasında Arap devletleri planları birleştirmemiş, üstelik kafi derecede cephaneye kullanamayacak bir hale gelmiş ve demin bahis mevzuu ettiğimiz "**Kurtuluş Ordusu**"nun iflasiyla karşılaşmıştı.

Normal zamanlarda Arap memleketlerinin silah ve cephane tedariki için başvurdukları İngiltere, Araplara karşı sıkı bir ambargo tatbik ediyordu. Bu sırada Arapların kullandıkları bütün nizâmî kuvvetleri, azami 80.000 mevcutlu idi. Yahudiler bunlara karşı 120.000 asker seferber etmişlerdi.

Fakat Arap ordularının ilk günlerde kazandığı muvaffakiyetler son derece mübalağalandırılmış, bu muvaffakiyetler kesin bir zafer vaad eden parlak resmi tebliğlerle ilan olunmuş ve bütün Arap âlemi, Yahudilerin kısa bir zaman içinde denize dökülmelerini beklemeye başlamıştı. Hâlbuki böyle olmamış ve Araplar geçen senenin 11 Haziran günü Birleşmiş Milletler tarafından teklif olunan mütarekenin Arap hükümetleri tarafından kabulüyle karşılaşarak hayretten dona kalmışlardı. Arap hükümetlerinin mütarekeyi kabul etmelerinin sebebi silah ve mühimmat azlığı idi. Arapların durumu bu merkezde olduğu halde Yahudiler hariçten silah alıyor, uçak alıyor ve taze asker buluyor, sonra da durmadan mütarekeyi ihlal ediyorlardı.

Arap halkı, Yahudilerin mütarekeyi ihlal etmelerine karşı mukabele görmemelerini hayretle karşılıyor ve muharebenin yenilenmesini istiyordu. Halkın bu tazyiki, geçen senenin Temmuzunda muharebenin yenilenmesine sebep olmuş, fakat muharebenin yenilenmesi en fena neticeleri vermişti. Arap orduları ilk evvel Lid hava merkezini, Ramley'i ve Kudüs ile Tel-Aviv arasındaki yolu kaybetmişler ve onun için Birleşmiş Milletlerin tekrar mütareke yapmak teklifini 19 Temmuz günü kabul etmişlerdi.

Bu ikinci mütareke de birincisi gibi sık sık bozuluyordu. Çünkü Yahudiler hariçten aldıkları silahlara güvenerek Mısır'a karşı taarruza karar vermiş bulunuyor ve Mısırdan kurtularak diğer Arap hükümetlerini çekilmeye mecbur etmek istiyorlardı. Netice, Negeb muharebeleri idi. Bu muharebe geçen Ekim ayında başlamış, diğer Arap ordularının kımıldamadıklarını gören Yahudiler bütün kuvvetleriyle Mısırlılara karşı yüklenmiş, Mısırlılar da Gazze yakınlarına kadar gerilemiş ve Birseb'i bırakmışlardı. Mısırlıların mühim bir kuvveti Falûce'de kuşatılmış, diğer taraftan Yahudiler Çelil sahasını temizlemişler ve Lübnan topraklarına da girmişler ve Ekim ayı böylece nihayet bulmuştu.

Güvenlik Konseyi Kasımda, mütarekeyi kurtarmak için iki teşebbüste bulunmuş ise de Yahudiler aldırılmamış ve bütün Negeb bölgesini ele geçirmek niyeti ile hareket ettiklerini gizlememişlerdi.

Kral Abdullah geçen senenin Aralık ayında Arap Filistin'i Ürdün ile birleştirmek istemiş ve Kudüs'teki askerleri Yahudilerle bir anlaşma yapmıştı. Bu hareket, Arap birliğine bir darbe teşkil ediyordu. Çünkü bu yüzden Yahudiler bütün kuvvetleriyle Mısırlılara yüklenmişler ve 22 Aralık günü Mısır topraklarına girmişler, fakat şiddetle mukavemet görerek gerilemişler ve 1949 yılının 7 Ocak günü iki taraf arasında mütareke ilan olunmuştu.

Mısırlılar mütarekeye saygı gösterdikleri halde, Yahudiler mütarekenin imzasından bir kaç saat sonra tekrar faaliyete geçmişler, Sina'ya karşı yürüyerek Ocağın onuncu gününe kadar buralarda kalmışlardı.

Yahudilerin üstelik Akabeyi tehdid etmeleri Kral Abdullah'ın 1948 de İngiltere ile yaptığı muahede gereğince İngiltere'den yardım istemesine sebep olmuş, Mısırlılar 1936 muahedesini gereğince aynı şekilde hareket etmek imkânını haiz oldukları halde bunu kibirlerine yed irememişlerdi.

Ocağın 13 üncü günü Mısır ve İsrail murahhasları Rodos'ta toplanarak, barışa başlangıç olmak üzere daimi bir mütarekeye başladılar, 24 Şubat günü imzaladılar.

Arap hükümetlerinin bu müthiş muvaffakiyetsizliğe uğramalarının sebebi, hazırlanmadan, silahlanmadan, müşterek bir plan dairesinde hareket etmeyi öğrenmeden, aralarındaki birliği ciddi bir surette sağlamadan harbe girmeleridir.

Elhasıl Arap hükümetleri hem askerlik, hem siyaset bakımından muvaffakiyetsizliğe uğramışlar ve bunun neticesi olarak İsrail'in kurulması adeta bir olupbitti mahiyetini almıştır.

Bugün hakikat bu merkezdedir. Yarın ne olacağı ise bir tarihî kader meselesidir.

İsrail, tedhiş, istila ve harp kaynağı

Ömer Rıza Doğrul

YZY

Yeni Zamanlar-20

İstanbul-2004